

Program

Štvrtok

10:00 – 11:30

- Privítanie, predstavenie, úvod do témy

11:45 – 12:30

- Teoretický vstup
- Mini-cvičenie

13:30 – 15:15

- Prípadová štúdia (simulácia)

15:30 – 17:15

- Praktické precvičovanie v menších skupinách

Piatok

9:00 – 10:30

- Práca s neadekvátnymi reakciami, manipuláciou a

10:45 – 12:30

- Prípadová štúdia (simulácia)
- Spätná väzba

Vedenie hlavného pojednávania

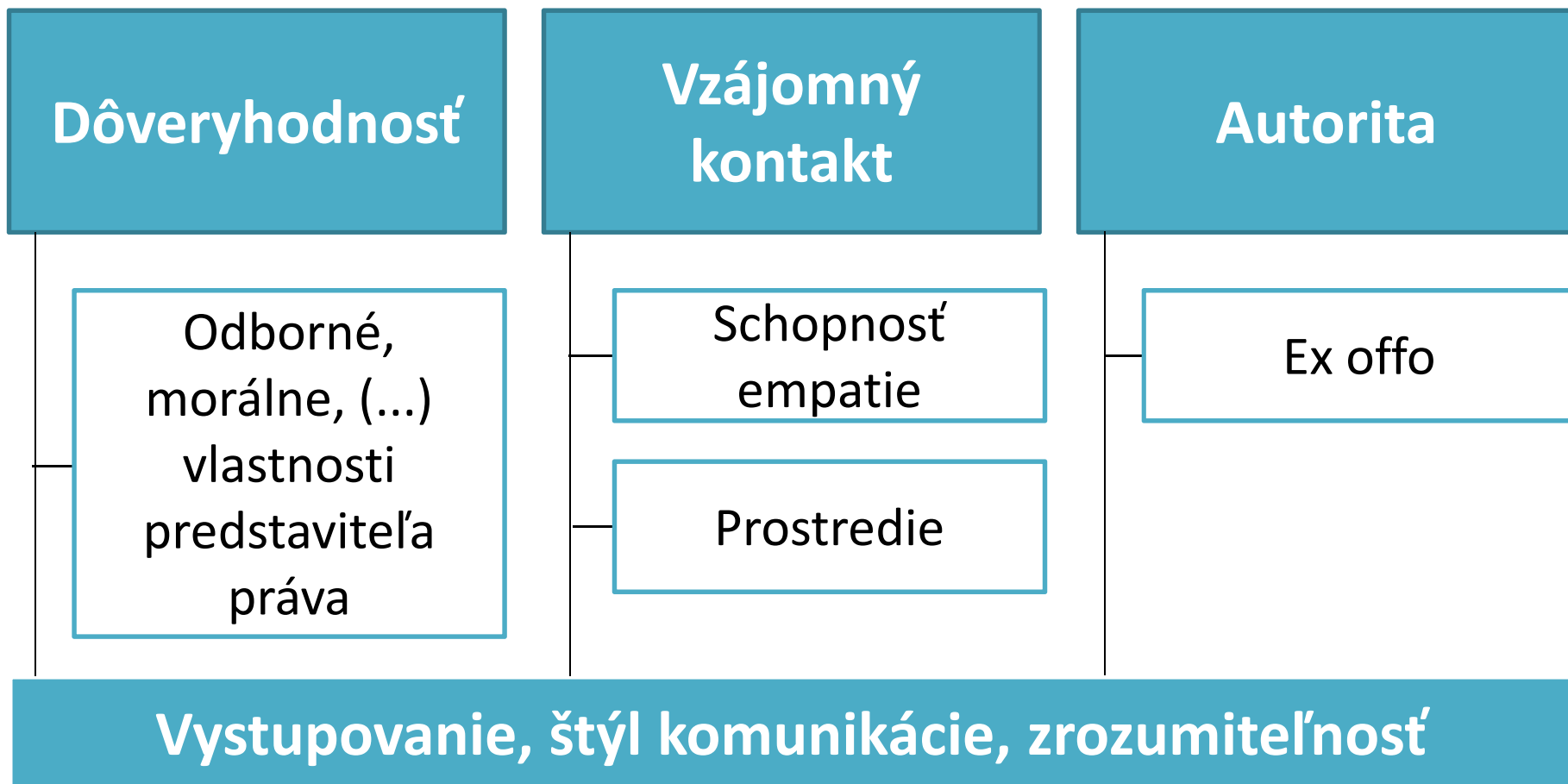

Interaktívny tréning s
nácvikom rôznych situácií
vznikajúcich pri vedení
hlavného pojednávania.

PhDr. Dušan Ondrušek, PhD.
Mgr. Miroslava Žilinská
09. máj 2019 – 10. máj 2019
Detašované pracovisko Justičnej
akadémie Slovenskej republiky, Omšenie

Psychologické predpoklady pre zdarnú aplikáciu práva

(vyšetrovanie, rozhodnutie...)

Komunikácia ako umenie

S kým hovoríme

- Vek
- Zdravotný stav
- Psychický stav a emocionálne naladenie
- Kultúrne odlišnosti
- Zdravotné postihnutie

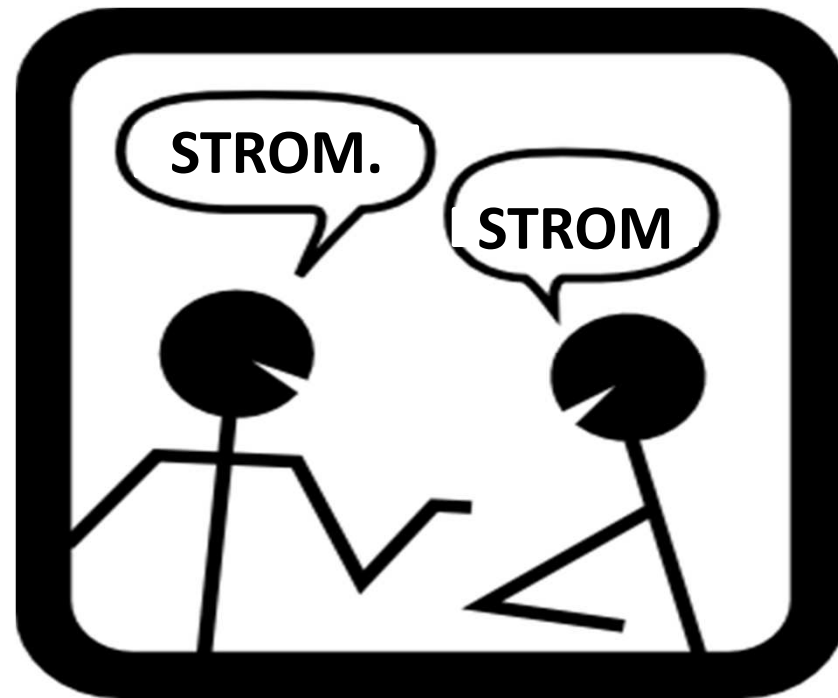
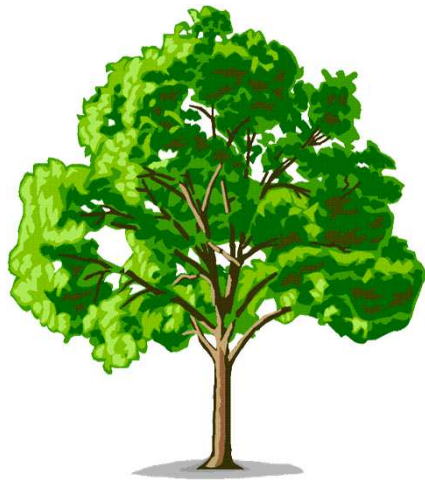

Dopady na komunikáciu

- Schopnosť vzájomného porozumenia
- Schopnosť vyjadrenia, konzistencia vyjadrovania sa
- Pamäť, pozornosť
- Emocionálna stabilita
- Vonkajšie neverbálne prejavy

Komunikačný proces

- Nedá sa vyhnúť istej miere „nepochopenia“
- Ovplyvňujú ho verbálne aj neverbálne prejavy

Aktívne počúvanie

- Nie je iba počúvaním
- Aktívny proces spojený s načúvaním, snahou porozumieť a overovaním si vzájomného porozumenia
  1. Schopnosť poznať **bariéry** v komunikácii a pracovať s nimi
  2. Poznať a využívať **techniky**, ktoré napomáhajú počúvaniu a porozumeniu

Bariéry v počúvaní

na strane obvineného,
svedka vypočúvaného....

- **Dojem o človeku/situácii**

„Tento človek mi chce zle.“

„Sudca to chce mať čím skôr za sebou“

- **Selektívnosť**

Napr. pri diktovaní výroku do zápisnice o tom, že si svedok nepamätá čas udalosti: „Sudca hovorí, že som hlúpy a nedá sa mi veriť.“

- Kultúrne/ individuálne špecifiká

- **Strach, stres...**

na strane sudcov a justičných
zamestnancov

- **Dojem o človeku/situácii**

„Tento človek hovorí jedno cez druhé, isto klame...“

- **Selektívnosť**

Napr. pri diktovaní výroku do zápisnice o tom, že si svedok nepamätá čas udalosti: „Čiže hovoríte, že je zbytočné pýtať sa na vás na podrobnosti.“

- Kultúrne/ individuálne špecifiká

- **Emócie, stres...**

Parafrázovanie

- ✓ Podnecuje rozhovor
- ✓ Pomáha obom stranám ujasňovať si vzájomné porozumenie
- ✓ Pomáha podľa potreby spomaliť komunikáciu a utriediť informácie
- ✓ Vytvára atmosféru pochopenia (no nie súhlasu!)

Chyby v parafrázovaní

- Unáhlené závery
- Vnášanie hodnotenie do parafrázy
- Spájanie parafrázy s vypočúvaním („Takže je to takto alebo takto?“)
- Nútenie vlastnej interpretácie

„Došiel som domov, doma bol opäť hrozný neporiadok, vytočilo ma to, začali sme sa so ženou hádať a nakoniec susedia zavolali políciu.“

- **Jednoduchá reflexia**

„Keď ste prišli domov a videli ste ten neporiadok, nahnevalo vás to a začala hádka so ženou.“

- **Komplexná reflexia**

„Neporiadok je jedna z vecí, ktorá vás dokáže rozčúliť, v tomto prípade vás to doviedlo až k hádke so ženou.“

- **Reflexia emócií**

„Hovoríte, že ste konali v hneve.“

- **Dvojstranná reflexia**

„Na jednej strane ste doma túžili po poriadku a pokoji, na druhú stranu neporiadok spôsobil konflikt do takej miery, že musela zasiahnuť polícia.“

- **Zosilnená reflexia**

„Neporiadok vás vie veľmi vytočiť.“

- **Zoslabená reflexia**

„Rozrušilo vás, keď ste videli ten neporiadok.“

- **Zhrnutie**

Mini-Cvičenie

Chyby v parafrázovaní

Kladenie otázok

- **Uzatvorené otázky**

„Koľko alkoholu denne vypijete?“

- **Otvorené otázky**

„Ako sa to udialo?“ „Prečo sa to udialo?“

- **Polo-uzatvorené otázky s možnosťami**

„Stalo sa to ešte v byte alebo až vonku?“

- **Uhol pohľadu:** *„Podľa vás, kedy prišli ďalší ľudia?“*
- **Objasňujúce:** *„Ak som tomu správne rozumel, stalo sa...?“*
- **Vidličkové otázky:** *„Viete dokázať, že ste tam neboli? Ak nie, nemôžeme to považovať za preukázateľné fakty.“*
- **Vylučujúce otázky:** *„Stalo sa to pred odchodom alebo až po ňom?“*

Ďakujeme za pozornosť

www.pdcs.sk

Zoznam použitých zdrojov

- Dixon, T., & O'Hara, M. (b.r.). Communication skills. United Kingdom: University of Ulster. Dostupné na: http://cw.routledge.com/textbooks/9780415537902/data/learning/11_Communication%20Skills.pdf
- Houbová, D. a kol. (2008). Psychologie pro právníky. Plzeň: Aleš Čeněk.
- Ondrušek, O. (2007). Efektívna komunikácia v terénnej sociálnej práci. Bratislava: PDCS.
- Soukup, J. (2014). Motivační rozhovory v praxi. Praha: Portál